

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#MİLLİ
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

ALPU İLÇE RAPORU

bebka.org.tr

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA)
Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

Ertuğrulgazi Mh. Damllalar Sk. No: 28
Zeno İş Merkezi Kat/4 Daire/27 BEBKA
Tepebaşı / Eskişehir
Telefon: 0224 211 13 27 / 2000
Faks: 0224 231 31 24
Web: www.investeskisehir.gov.tr

Hazırlayanlar

Güliz ÜNAL, Koordinatör, Eskişehir Yatırım Destek Ofisi
Burak Canbulat, Uzman, Eskişehir Yatırım Destek Ofisi
Fatih Aydın, Uzman, Eskişehir Yatırım Destek Ofisi
Nigah Tunca, Uzman, Eskişehir Yatırım Destek Ofisi
Seyfettin KACIR, Uzman, Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

© BEBKA tarafından hazırlanmış ve yayımlanmıştır.
Özel ve tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz, dağıtılamaz ve satılamaz.
Kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA)
2023

RAPORUN KAPSAMI

Bu rapor, kalkınma göstergelerinin ilçe düzeyinde takibi amacıyla Eskişehir ili Alpu ilçesine ilişkin doğal, sosyal ve ekonomik bileşenler yönünden değerlendirmeleri kapsamakta olup; ilçe, il ve bölge düzeyinde yürütülecek araştırma, analiz, strateji ve planlama çalışmalarına bütüncül bir kaynak oluşturması ve Ajans desteklerini yönlendirmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmıştır.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yararlanıcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Rapordaki bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak karar veren şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'na aittir. Raporda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

YÖNETİCİ ÖZETİ

TR41 bölgesi; sanayi alanındaki yüksek gücü ve kapasitesinin yanı sıra, orman ve su varlıkları, bitki örtüsü ve tarımsal çeşitlilik ile birlikte tarihi ve kültürel değerler bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Kırsalda tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ek olarak, çıkan ürünlerin işlenmesi, marka-tescil faaliyetleri, eko-turizm, kentten kıra dönüş gibi birçok çalışma ile turizm tanıtımında bölge zenginlikleri doğrultusunda kültür, doğa, tarih, sağlık alanlarında faaliyetler bölgemizde aktif şekilde yürütülmektedir.

Kırsal kalkınma alanında öncelikli ihtiyaç alanlarının tespitine yönelik çalışmalar yapılması, yerel değerlerin yaşatılması amacıyla marka ve ticari değeri olabilecek ürünlerin kapasite geliştirici faaliyetlerle üretiminin desteklenmesi, kırsalda yenilikçi uygulamaların yaygınlaştırılması ve verimliliğin artırılması, kırsal kalkınma ve turizm alanlarında ortak çalışma, iş birliği ve girişimcilik kültürünün geliştirilmesi, bölgenin kırsal değerleri ve turizm potansiyeli odağında markalaşmasının sağlanması, marka değerlerinin tanınırlığının artırılması ile bölgeye nitelikli ziyaretçi ve yatırımcı çekilmesi, turizmde ürün ve hizmet çeşitliliğinin sürdürülebilir turizm anlayışı çerçevesinde planlanması, yaygınlaştırılması ve tanıtılması, kırsalda üretilen tarımsal ve geleneksel ürünlerin katma değerinin ve pazarlama imkânlarının artırılması amacıyla bölgede gerçekleştirilen çalışmalara katkı sağlaması için BEBKA tarafından, Eskişehir merkez ilçeler hariç 12 ilçenin müdürlükleri, kaymakamlıkları, belediyeleri, üretici birlik/kooperatifleri, meslek odaları gibi birçok kurum/kuruluşla görüşmeler gerçekleştirilerek ve veri araştırması yapılarak ilçelerin mevcut durumunu, ihtiyaç ve potansiyel yatırım konuları ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
1. TARİH.....	1
2. İDARİ YAPI.....	1
3. DOĞAL YAPI.....	3
3.1. İklim.....	3
3.2. Bitki Örtüsü ve Arazi Kullanımı.....	3
3.2.1. Bitki Örtüsü.....	3
3.2.2. Arazi Kullanımı.....	3
3.3. Enerji ve Yeraltı Kaynakları.....	3
3.3.1. Jeotermal Kaynaklar.....	3
3.3.2. Maden Rezervleri.....	4
4. SOSYAL YAPI.....	4
4.1. Nüfus ve Demografik Yapı.....	4
4.2. Gelişmişlik Düzeyi (SEGE).....	5
4.3. Eğitim.....	5
4.4. Sağlık.....	6
5. TURİZM ve KÜLTÜREL YAPI.....	6
6. ALTYAPI.....	6
6.1. Elektrik.....	6
6.2. Doğalgaz.....	7
7. EKONOMİK YAPI.....	7
7.1. İşgücü ve Sektörel Dağılımı.....	7
7.2. Tarım ve Hayvancılık.....	8
7.3. Sanayi.....	12
8. GZFT (GÜÇLÜ, ZAYIF, FIRSAT VE TEHDİT) ANALİZİ.....	13
SONUÇ.....	14
KAYNAKÇA.....	15

TABLolar

Tablo 1	Jeotermal Kaynaklar ve Kullanım Alanları.....	3
Tablo 2.	Alpu İlçesinin Son Beş Yıldaki Cinsiyet Bazındaki Nüfus Sayıları.....	4
Tablo 3.	Sosyoekonomik Gelişmişlik (SEGE) Sıralaması (2022).....	5
Tablo 4.	Alpu İlçesi Eğitim Verileri (2016-2020).....	5
Tablo 5.	Alpu İlçesi Tarım Alanları Dağılımı, 2016- 2020 (Dekar).....	8
Tablo 6.	Alpu İlçesi En Çok Üretilen Tarım Ürünleri (2016-2020) (Ton).....	8
Tablo 7.	Alpu İlçesinde Öne Çıkan Meyve Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2019).....	9
Tablo 8.	Alpu İlçesinde Öne Çıkan Sebze Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2019).....	9
Tablo 9.	Alpu İlçesinde Öne Çıkan Tarla Bitkileri Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2019).....	10
Tablo 10.	Alpu İlçesi Hayvancılık Verileri ve Türkiye Payları (2019).....	11
Tablo 11.	Alpu İlçesinde Öne Çıkan Örtü Altı Sebze Üretim Miktarı (2019).....	11
Tablo 12.	Alpu İlçesi Hayvansal Üretim Verileri (2019).....	11
Tablo 13.	Alpu İlçesi Kooperatif ve Birlik Sayısı.....	12
Tablo 14.	Alpu İlçesi Tarımsal Veriler.....	12
Tablo 15.	Alpu İlçesi Üretici Birlikleri (2019).....	12
Tablo 16.	Alpu İlçesi İl Ticaret Müd. Kapsamındaki Kooperatifler (2019).....	12
Tablo 17.	Alpu İlçesi Arıcılık Verileri (2019).....	12
Tablo 18.	Alpu İlçesinde Yer Alan Firma Sayısı.....	13

ŞEKİLLER

Şekil 1.	Alpu İlçesinin İl İçindeki Konumu ve İlçede Yer Alan Yerleşim Merkezleri.....	2
Şekil 2.	Corine 2018 Eskişehir İli Alpu İlçesi Alan Kullanımı Verileri.....	3
Şekil 3.	SEGE 2022 İlçe Kademelenmeleri.....	5

GRAFİKLER

Grafik 1.	Alpu İlçesi Nüfus Piramidi (2020).....	4
Grafik 2.	Alpu İlçesi Elektrik Kullanımı (2014-2018).....	6
Grafik 3.	Alpu İlçesi Doğalgaz Kullanımı (2017-2018).....	7
Grafik 4.	Alpu İlçesi Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2019).....	7

KISALTMALAR

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

İLÇENİN KÜNYESİ

İlçe Adı	Alpu
İl Merkezine Uzaklık	40 km
Yüzölçümü	962 km ²
Bitki Örtüsü	Bozkır
Nüfus Sayısı (2020)	10.614
Çalışma Çağındaki Nüfus Oranı (2023)	%69,93
Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)	4. kademe
İlçede Üretimde Bulunan Sektörler	Gıda ürünlerinin imalatı, Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
İlçede Öne Çıkan Sektör	Tarım
İlçede Öne Çıkan Tarım Ürünü	Anason, Şeker pancarı, Kuru soğan
Organize Sanayi Bölgesi	-
Küçük Sanayi Sitesi	Var
İlçede Öne Çıkan Turizm Türü	Doğa ve Tarih Turizmi
Somut Kültürel Miras	Büğdüz Köyü Selçuklu Cami, Uyuzhamam Kaplıcası, Kara Mağarası, Deredop Kanyonu, Ulubük Mağarası
Somut Olmayan Kültürel Miras	Savatlı gümüş işlemciliği, Oya örücülüğü, Lületaş işlemciliği, Saraçlık
ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı	1.850
Doğalgaz Altyapısı	Var
Jeotermal Kaynak	Var
Maden Rezervleri	Lületaş

Not: Raporda kullanılan veriler ve yayınlandığı yıllar baz alınarak hazırlanmıştır.

GİRİŞ

BEBKA tarafından TR41 bölgesinde kırsal kalkınma çalışmaları kapsamında 2010 yılından bugüne çeşitli araştırma çalışmaları ve destek programları ile bölgesel kalkınmaya öncülük edilmektedir. TR41 bölgesi illerinin mevcut durumunu ortaya koymak adına BEBKA tarafından çeşitli araştırma, analiz ve raporlama çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda Eskişehir ilinde kırsalda paydaşlarımız olan mahalli idareler, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, kooperatifler, dernekler ve ilçenin kalkınmasında önde gelen taraflar ziyaret edilmiş ve yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.

Kırsal kalkınma çalışmalarına altlık oluşturması amaçlanan bu çalışma kapsamında Eskişehir'in kırsalda yer alan ilçelerinin tarihi, idari, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı ele alınmış ve güncel bilgiler ışığında mevcut durumları ortaya konulmuştur.

1. TARİH

M.Ö.2000 yıllarında Frigya olarak anılan bölgeyi Hititler, Hitit topraklarına dahil ederler. Çok geçmeden Frigler, Hitit egemenliğine son vererek geniş bir alana yayılır ve Alpu ilçesini de içinde bulunduğu Eskişehir Ovasına yerleşerek bir krallık kurarlar. M.Ö. 116 yıllarından sonra bütün Frigya, Roma İmparatorluğunun idaresine geçer, bu bölgede Roma-Frig halkı kaynaştırılarak iskân ettirilir.

1071 yılına gelindiğinde, bölge Türkler tarafından işgal edilir. Malazgirt savaşından sonra Selçuklu uç beylerinden Bozhan, halen ismi “Bozan” olan mahalleye bir han yaptırır ve 6 aile olarak buraya yerleşirler. İlçenin ismi Altı-Altı-Alpu olarak ses değişimine uğrar ve günümüze ulaşır. Kemalpaşa mahallesi, buraya yerleşen 6 haneden sonra gelişerek büyümüştür. Bu mahalleye, aynı zamanda “Eski Alpu” denilmektedir.

1921 tarihinde Yunan işgaline uğrayan bölge, 1922 yılında Sakarya Meydan Muharebesi'nin ardından büyük oranda yanmış ve harap edilmiş olarak geri kurtarılmıştır.

2. İDARİ YAPI

Alpu ilçe belediye teşkilatı, 1954 yılında kurulmuştur. 19.06.1987 tarih ve 3392 sayılı Kanun ile Alpu, ilçe statüsü hakkı kazanmıştır. İlçe sınırları içerisinde 33 mahalle bulunmaktadır.

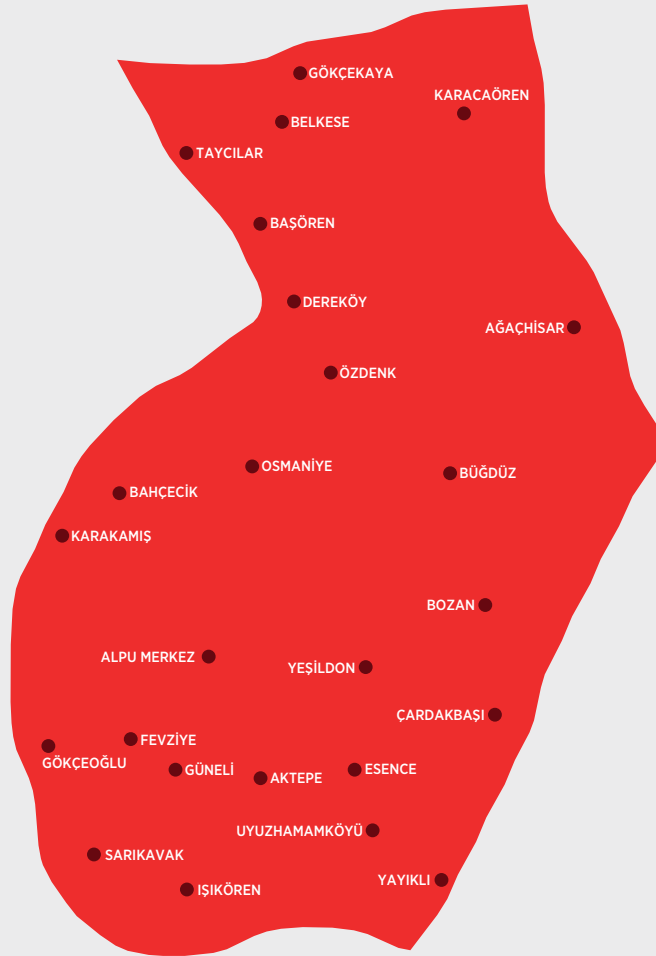
Batısında Eskişehir il merkezi, kuzeybatısında Sarıcakaya, doğusunda Beylikova, kuzeydoğusunda Mihalıççık, güneyinde Mahmudiye ilçesi ve Ankara ili bulunmaktadır.

- **İl Merkezine Uzaklık** : 40 km
- **Yüzölçümü** : 962 km²

Alpu ovası, İç Anadolu bölgesinin zengin ovaları arasındadır. Bu ova, kuzeye gidildikçe yükselir ve Sündiken dağları ile, en yüksek bölümüne ulaşır. Denizden yükseklik 700 metre, yüzölçümü 962 km²'dir.

Porsuk çayı, ilçeyi tam ortadan ikiye böler ve bu yüzden, ilçenin bir kısmına “Eski Alpu” da denilmektedir.

Şekil 1. Alpu İlçesinin İl İçindeki Konumu ve İlçede Yer Alan Yerleşim Merkezleri

3. DOĞAL YAPI

3.1. İklim

Bölgede, İç Anadolu bölgesine has, kara iklimi egemendir ve buna bağlı olarak, yazları sıcak ve kurak, kışlar ise yağışlı ve soğuk geçer.

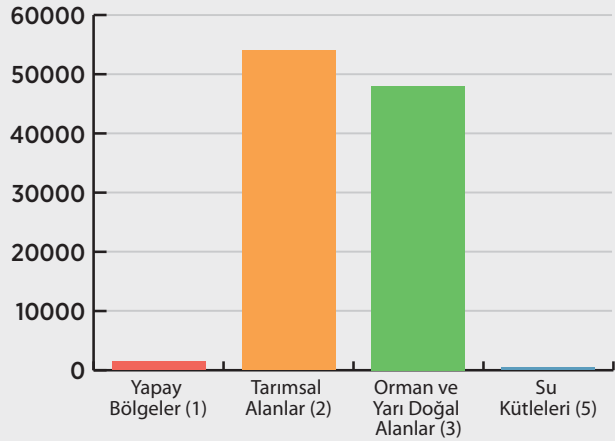
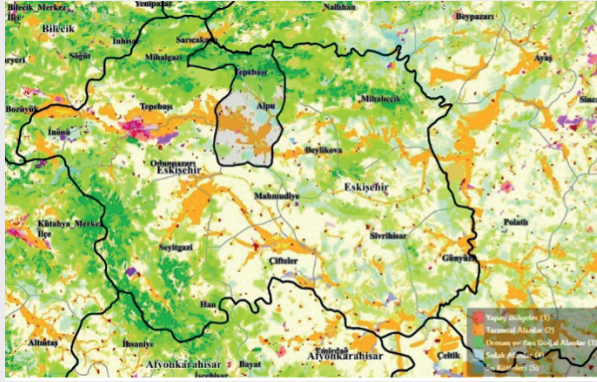
3.2. Bitki Örtüsü ve Arazi Kullanımı

3.2.1. Bitki Örtüsü

Alpu ovasının bitki örtüsü yağışların azlığına bağlı olarak bozkır olarak belirdiği söylenebilir. İlçenin Boza Mahallesi ve çevresi genelinde meşe, ardıc ve bozuk çalı yer yer görüldüğü söylenebilir.¹

3.2.2. Arazi Kullanımı

Şekil 2. Corine 2018 Eskişehir İli Alpu İlçesi Alan Kullanımı Verileri

Kaynak: (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2020)

3.3. Enerji ve Yeraltı Kaynakları

3.3.1. Jeotermal Kaynaklar

Tablo 1. Jeotermal Kaynaklar ve Kullanım Alanları

Jeotermal Alan Adı	Sıcak Su Doğal Çıkış Adı	Kullanım Alanı
Alpu	Uyuz	-

Kaynak: (Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, 2020)

3.3.2. Maden Rezervleri

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün paylaşmış olduğu verilere göre Beylikova ilçesinde yer alan maden rezervleri şöyledir²:

LÜLETAŞI

Sepetçi-Margı-Söğütçük

Tenör : İyi kalite

Rezerv : 853.000 sandık muhtemel rezerv. Yataklar işletilmekte kalan rezerv bilinmiyor.

4. SOSYAL YAPI

4.1. Nüfus ve Demografik Yapı

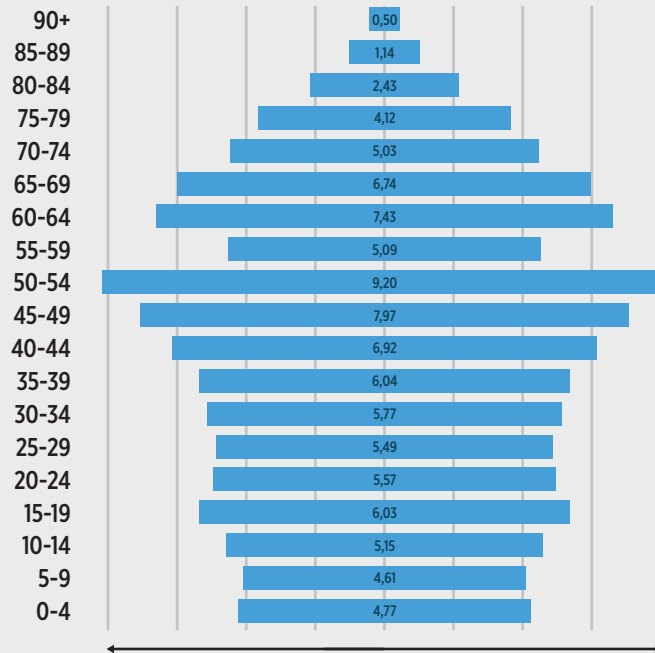
Tablo 2. Alpu İlçesinin Son Beş Yıldaki Cinsiyet Bazındaki Nüfus Sayıları

	Yıl/Cinsiyet	2016	2017	2018	2019	2020
ALPU	Erkek	5.732	5.613	5.753	5.647	5.508
	Kadın	5.558	5.418	5.489	5.327	5.106
	Toplam	11.290	11.031	11.242	10.974	10.614

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Alpu ilçesi nüfus piramidi incelendiğinde, ilçede %9,20 oranı ile 50-54 yaş arası nüfusun ilk sırada, %7,97 oranı ile 45-49 yaş arası nüfusun ikinci sırada ve %7,43 oranı ile 60-64 yaş arası nüfusun üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Buna göre ilçede çalışma çağı nüfusun yoğun olduğu gözükmeyle birlikte kısa süre içinde yaşlı bağımlı nüfusun artacağı gözükmemektedir.

Grafik 1. Alpu İlçesi Nüfus Piramidi (2020)

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

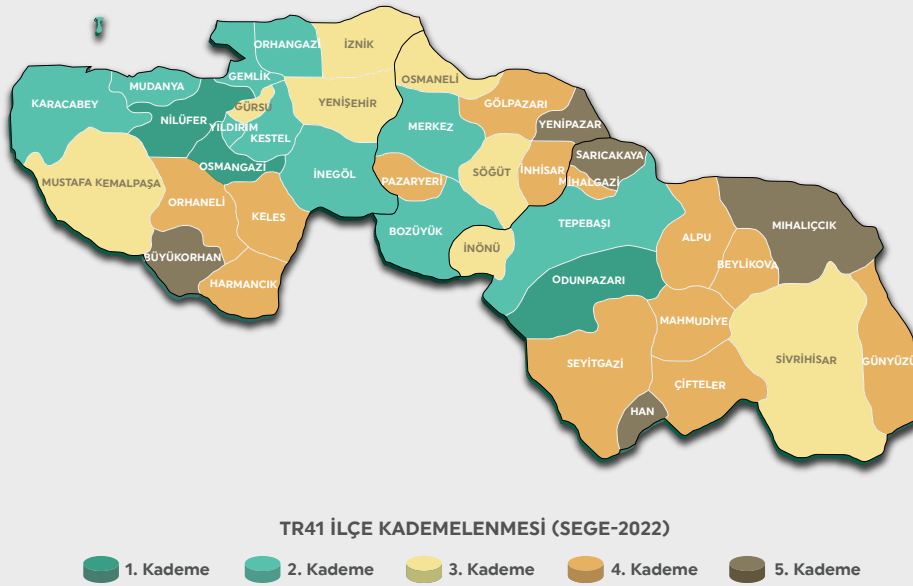
4.2. Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)

Tablo 3. Sosyoekonomik Gelişmişlik (SEGE) Sıralaması (2022)

İlçe Adı	Genel Sıralama	İl İçindeki Sıralama	Skor	Kademe
Alpu	557	8	-0,401	4

Kaynak: (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2022)

Şekil 3. SEGE 2022 İlçe Kademelenmeleri

Kaynak: (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2022)

4.3. Eğitim

Tablo 4. Alpu İlçesi Eğitim Verileri (2016-2020)

Okul Türü		Okul Öncesi	İlkokul	Ortaokul	Lise Genel	Lise Meslek
Veri Türü	Yıl					
Okul Sayısı	2016	1	8	6	1	
	2020	1	5	6	1	1
Öğrenci Sayısı	2016	156	545	570	148	
	2020	131	462	483	107	25
Öğretmen Sayısı	2016	3	43	59	14	
	2020	4	46	56	14	14
Derslik Sayısı	2016	3	79	4	12	
	2020	5	56	34		20

Kaynak: (Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2021)

- İlköğretimde derslik başına öğrenci sayısı (2020) : 8
- Ortaöğretimde derslik başına öğrenci sayısı (2020) : 14
- İlköğretimde öğretmen başına öğrenci sayısı (2020) : 10
- Ortaöğretimde öğretmen başına öğrenci sayısı (2020) : 9
- Okuryazarlık Oranı (2019) : %94,97

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye'deki ilçeler arasındaki hizmet ağlarını inceleyen ve analiz eden YER-SİS 2021 çalışmasında yer aldığı üzere; Alpu'da ikamet eden öğrenciler Yükseköğretim için sırasıyla Eskişehir, Bilecik ve İzmir'i tercih etmektedirler. Ortaöğretim için ise Eskişehir, Eskişehir ilçesi Beylikova ve Sivrihisar tercih edilmektedir. ³

4.4. Sağlık

- Hastane sayısı (entegre) : 1
- Yatak sayısı : 15
- Aile hekimliği birim sayısı : 3
- Hekim sayısı : 1
- Diş hekimi sayısı : 2
- Diğer sağlık personel sayısı (Eczacı, hemşire, ebe) : 9

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye'deki ilçeler arasındaki hizmet ağlarını inceleyen ve analiz eden YER-SİS 2021 çalışmasında yer aldığı üzere; sağlık hizmeti için Alpu'da ikamet eden vatandaşlar sırasıyla Eskişehir, İstanbul ve Ankara'yı tercih etmektedirler. ⁴

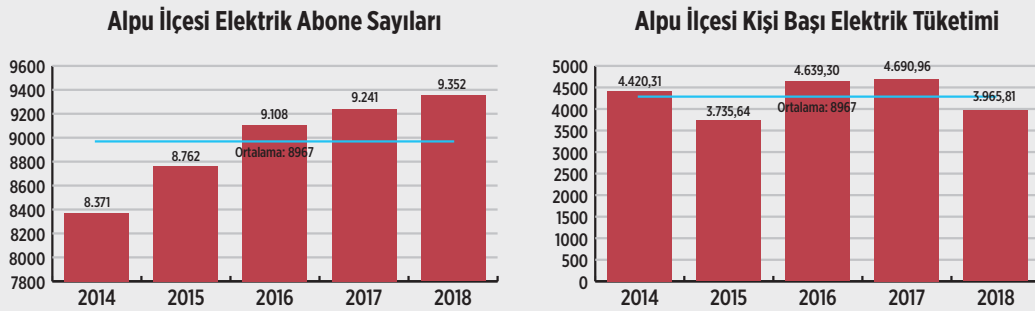
5. TURİZM ve KÜLTÜREL YAPI

- **İlçede Öne Çıkan Turizm Türü** : Doğa ve tarih turizmi
- **Destinasyonlar/Kültür ve Turizm Varlıkları** : Büğdüz Köyü Selçuklu Cami, Uyuzhamam Kaplıcası, Kara Mağarası, Deredop Kanyonu, Ulubük Mağarası
- **Somut Olmayan Kültürel Miras** : Savatlı gümüş işlemeciliği, Oya örücülüğü, Lületaş işlemeciliği, Saraçlık

6. ALTYAPI

6.1. Elektrik

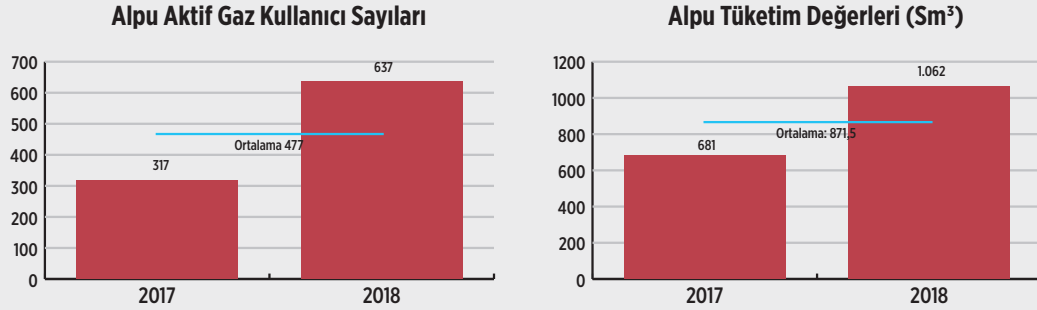
Grafik 2. Alpu İlçesi Elektrik Kullanımı (2014-2018)

Kaynak: (Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş., 2020)

6.2. Doğalgaz

Grafik 3. Alpu İlçesi Doğalgaz Kullanımı (2017-2018)

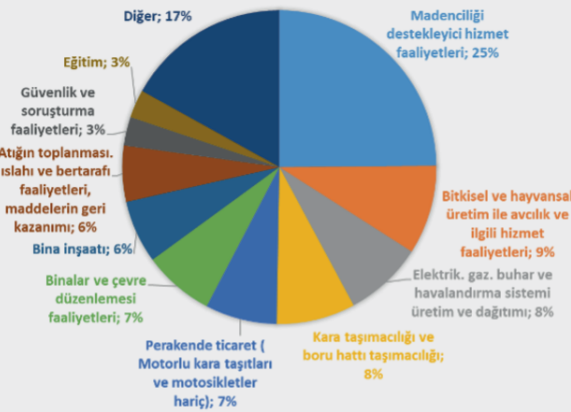
Kaynak: (Esgaz Eskişehir Doğalgaz Dağıtım A.Ş., 2020)

7. EKONOMİK YAPI

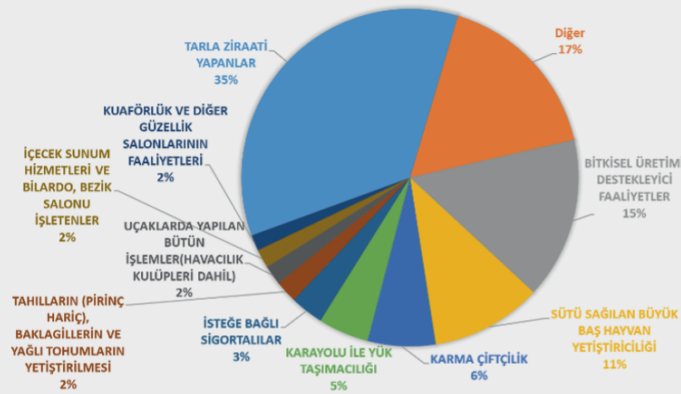
7.1. İşgücü ve Sektörel Dağılımı

Grafik 4. Alpu İlçesi Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2019)

Alpu İlçesi 4A Sigortalı Çalışan Sayısı Dağılımı (2019)

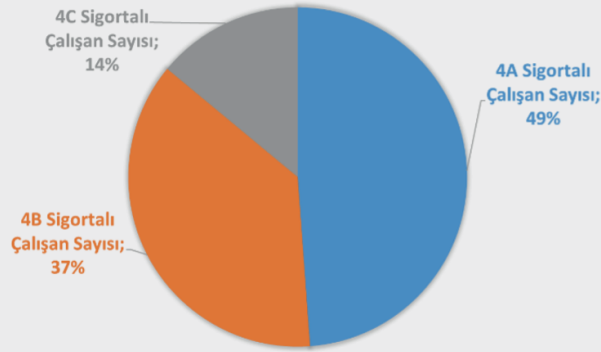

Alpu İlçesi 4A Sigortalı Çalışan Sayısı Dağılımı (2019)

Kaynak: (Sosyal Güvenlik Kurumu, 2020)

Alpu İlçesi Sigortalı Çalışan Sayısı Dağılımı (2019)

7.2. Tarım ve Hayvancılık

Tablo 5. Alpu İlçesi Tarım Alanları Dağılımı, 2016- 2020 (Dekar)

Tarım Alanı / Yıl	2016	2017	2018	2019	2020
Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	1.130	1.096	1.563	2.320	1.732
Nadas Alanı	139.553	123.989	107.728	75.133	75.769
Sebze Alanı	13.250	8.308	6.724	5.560	9.308
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	291.451	301.865	317.633	356.468	354.214
Plastik Sera	-	-	-	10	10

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2021

Tablo 6. Alpu İlçesi En Çok Üretilen Tarım Ürünleri (2016-2020) (Ton)

ALPU									
2016		2017		2018		2019		2020	
Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)
Badem	27	Badem	26	Badem	21	Anason (İşlenmemiş)	51	Anason	38
Kimyon (İşlenmemiş)	17	Kiraz	13	Anason (İşlenmemiş)	12	Çörek Otu Tohumu	38	Badem	28
Kiraz	12	Kimyon (İşlenmemiş)	13	Kiraz	11	Kiraz	26	Kiraz	26
Sofralık Üzüm (Çekirdekli)	10	Sofralık Üzüm (Çekirdekli)	12	Üzüm (Şaraplık)	8	Elma (Diğer)	19	Ceviz	11
Sebzeler	Üretim (Ton)	Sebzeler	Üretim (Ton)	Sebzeler	Üretim (Ton)	Sebzeler	Üretim (Ton)	Sebzeler	Üretim (Ton)
Soğan (Kuru)	15.900	Soğan (Kuru)	12.433	Soğan (Kuru)	7.200	Soğan (Kuru)	5.543	Kuru Soğan	5.792
Bezelye (Taze)	6.588	Bezelye (Taze)	3.200	Bezelye (Taze)	2.490	Bezelye (Taze)	1.926	Sofralık Domates	4.740

Kavun	1.300	Domates (Sofralık)	2.225	Karpuz	1.500	Domates (Sofralık)	1.760	Taze Bezelye	3.760
Karpuz	1.233	Kavun	1.200	Kavun	1.150	Karpuz	1.300	Marul (Iceberg)	1.664
Tarla Bitkileri	Üretim	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)
Şeker Pancarı	224.918	Şeker Pancarı	216.761	Şeker Pancarı	185.161	Şeker Pancarı	191.172	Şeker Pancarı	239.813
Mısır (Slaj)	62.640	Mısır (Slaj)	56.800	Mısır (Slaj)	57.640	Mısır (Slaj)	55.812	Mısır (Slaj)	52.320
Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	38.523	Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	37.281	Mısır	37.142	Mısır	46.424	Mısır	43.750
Arpa (Diğer)	26.452	Yonca (Yeşilot)	29.800	(Durum Buğdayı Hariç)	32.152	Yonca (Yeşilot)	36.000	Yonca	37.200

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 7. Alpu İlçesinde Öne Çıkan Meyve Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2019)

Meyve Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Çörek Otu Tohumu	38	1,05
Anason(İşlenmemiş)	51	0,29
Kimyon (İşlenmemiş)	6	0,03
Zerdali	5	0,03
Badem	26	0,02

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2021

Tablo 8. Alpu İlçesinde Öne Çıkan Sebze Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2019)

Sebze Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Bezelye (Taze)	1.926	1,96
Soğan (Kuru)	5.543	0,25
Havuç	768	0,12
Kavun	960	0,05
Karpuz	1.300	0,03
Biber (Dolmalık)	120	0,03
Domates (Sofralık)	1.760	0,02
Biber (Sivri)	105	0,01

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2021

Tablo 9. Alpu İlçesinde Öne Çıkan Tarla Bitkileri Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2019)

Bitki Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Şeker Pancarı Tohumları	90	4,22
Şeker Pancarı	191.172	1,06
Mısır	46.424	0,77
Kuş Yemi	25	0,65
Yulaf	1.608	0,61
Arpa (Diğer)	31.318	0,43
Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	3.740	0,36
Bezelye (Yemlik)	840	0,30
Mısır (Slaj)	55.812	0,22
Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	34.480	0,22
Yonca (Yeşilot)	36.000	0,20
Haşhaş Tohumu	50	0,18
Haşhaş Kapsülü (Haşhaş Kellesi)	50	0,18
Ayçiçeği Tohumu (Yağlık)	3.106	0,1
Çavdar	460	0,15
Yulaf (Yeşilot)	4.400	0,14
Lavanta	2	0,14
Patates (Tatlı Patates Hariç)	6.800	0,1
Hayvan Pancarı	100	0,11
Fiğ (Adi) (Yeşil Ot)	2.700	0,11
Ayçiçeği Tohumu (Çerezlik)	110	0,07
Nohut (Kuru)	186	0,03
Buğday (Hasıl/Yeşilot)	75	0,02

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2021

Tablo 10. Alpu İlçesi Hayvancılık Verileri ve Türkiye Payları (2019)

Hayvan Sayıları	Baş (Adet)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Kaz	3.864	0,33
Koyun ve Keçi	68.584	0,14
Büyükbaş Hayvan	22.995	0,13
Katır ve Eşek	179	0,11
Et Tavuğu	74.000	0,03
Hindi	1.256	0,03
At	21	0,02
Ördek ve Beç Tavuğu	74	0,01
Yumurta Tavuğu	8.540	0,01

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 11. Alpu İlçesinde Öne Çıkan Örtü Altı Sebze Üretim Miktarı (2019)

Sera Türü	Sebze Adı	Üretim Miktarı (Ton)
Plastik Sera	Domates (Sofralık)	120

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2021

Tablo 12. Alpu İlçesi Hayvansal Üretim Verileri (2019)

Hayvansal Üretim	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Tiftik	5,70	1,50
Yapağı (Merinos)	109,12	1,15
Keçi Sütü (Tiftik)	20,31	0,59
Koyun Sütü (Merinos, İşlenmemiş)	337,71	0,47
Sığır Sütü (Yerli) (Manda Sütü Hariç)	2.153,462	0,2
Sığır Sütü (Kültür Melezi) (Manda Sütü Hariç)	10.636	0,14
Yapağı (Yerli ve Diğerleri)	62,12	0,10
Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç)	7.769	0,06
Manda Sütü (Yerli)	36,18	0,05
Koyun Sütü (Yerli ve Diğerleri, İşlenmemiş)	660,59	0,05
Keçi Kılı	1,71	0,03
Balmumu (Arı)	0,452	0,01
Keçi Sütü (Kıl Keçisi ve Diğerleri, İşlenmemiş)	62,398	0,01

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

Tablo 13. Alpu İlçesi Kooperatif ve Birlik Sayısı

Kooperatif / Birlik	Sayı
Sulama Kooperatifi	13
Üretici Birlikleri	1

Kaynak: (Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2020)

Tablo 14. Alpu İlçesi Tarımsal Veriler

Tarımsal Veriler / Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Çiftçi Kayıt Sistemine Kayıtlı Ekilen Alan (Dekar)	321.517	318.215	320.895	328.576	340.171	333.020
Toplam Çiftçi Sayısı	4.560	4.558	4.530	4.542	4.500	4.500
ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı	2.051	1.933	1.926	1.899	1.870	1.850
ÇKS'ye Kayıtlı Olmayan Çiftçi Sayısı	2.509	2.625	2.604	2.643	2.630	2.650

Kaynak: (Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2020)

Tablo 15. Alpu İlçesi Üretici Birlikleri (2019)

Birlik	Süt Üreticileri Birliği
--------	-------------------------

Kaynak: (Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2020)

Tablo 16. Alpu İlçesi İl Ticaret Müd. Kapsamındaki Kooperatifler (2019)

Tüketim Kooperatifi	Gökçekaya Yardımlaşma ve Tüketim Kooperatifi
---------------------	--

Kaynak: (Eskişehir Ticaret İl Müdürlüğü, 2020)

Tablo 17. Alpu İlçesi Arıcılık Verileri (2019)

İşletme Sayısı	Eski Tip Kovan Sayısı	Yeni Tip Kovan Sayısı	Toplam Kovan Sayısı	Bal Üretimi (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
10	-	890	890	7,35	0,01

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2021)

7.3. Sanayi

İlçedeki Sanayi Sektörleri:

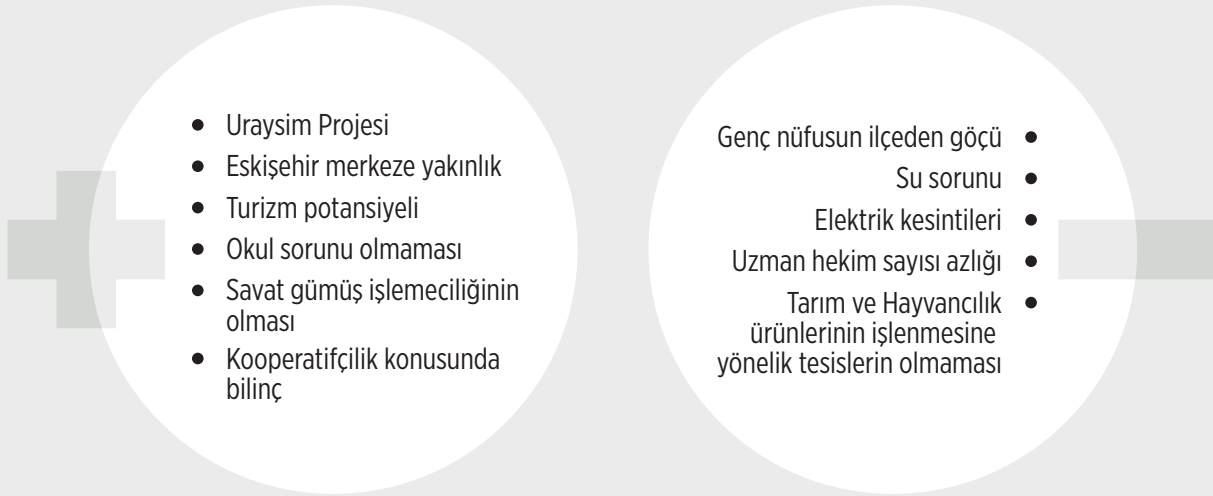
- Gıda ürünlerinin imalatı
- Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı

Tablo 18. Alpu İlçesinde Yer Alan Firma Sayısı

Firma Sayısı:	5
Kapasite Raporu Sayısı:	5
Toplam Çalışan Sayısı:	38
Toplam Açık Alan (m²):	187.241
Toplam Kapalı Alan (m²):	21.809

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar

8. GZFT (GÜÇLÜ, ZAYIF, FIRSAT VE TEHDİT) ANALİZİ

Güçlü Yönler ve Fırsatlar

- Ulusal Raylı Sistemler Test ve Araştırma Merkezi (URAYSİM) Projesi ilçenin gelişmesi için fırsat sunmaktadır.
- İlçenin Eskişehir merkeze en yakın ilçe konumunda olması ilçenin ulaşım açısından güçlü yanlarından biridir.
- Sakarı-Karacaören ve Bozan vadisi mevkiinde bulunan doğal güzellikler, turizm potansiyeline sahiptir.
- Eğitim yapıları ile ilgili dikkat çeken bir eksiklik olmaması ilçenin güçlü yönlerinden biri olarak değerlendirilebilir.
- İlçede Savat gümüş işlemeciliği ile ilgili bilgi birikimi bulunmaktadır.
- İlçede kooperatifleşme bilinci gelişmiş olup 13 Sulama Kooperatifi bulunmaktadır.

Zayıf Yönler ve Tehditler

- Genç nüfusun göç eğiliminde olması bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimini yavaşlatabilir ve ortalama yaşın artmasına sebep olabilir.
- Dünyayı etkileyen su sorunu ilçede de kendini göstermektedir, sulama sorunu tarımın olumsuz etkilenmesine neden olabilir.
- Tarım ve hayvancılık ürünlerinin işlenmesine yönelik tesislerin olmaması, ilçede üretilen ürünlerin katma değerli hale gelmesini engellemektedir.

SONUÇ

Yapılan araştırmalar ve ilçe ziyaretlerinde gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda ortaya çıkan geliştirilmesi gereken alanlar ve ilçenin dinamiklerine bakıldığında bir tarım ilçesi olan Alpu'da; meyve üretiminde anason ve badem, sebze üretiminde kuru soğan, tarla bitkilerinde ise şeker pancarı en çok üretilen tarım ürünleridir. İlçede üretilen bu ürünlerin yine ilçede işlenerek katma değerli ürünler haline getirilmesi için soğuk hava deposu, kuru hava deposu, işleme tesisleri yapılabilir. Ürün çeşitliliği gözetilerek paketleme tesislerinin sayısı ve kapasitesi artırılabilir. Aynı şekilde ilçede üretilen tohumların katma değerini ve kalitesini artırmak adına tohum temizleme tesisi kurulabilir. Kısıtlı su imkanları verimli kullanma ve tarımsal üretimde meydana gelen kaybı önleme adına ilçeye nem ölçer cihazları kazandırılabilir.

İlçede tarımsal üretim için dönemsel mevsimlik tarım işçisi ihtiyacı yüksektir. Özellikle ilçede en çok üretilen tarla bitkisi olan şeker pancarının üretim aşamalarında bu ihtiyaç daha fazla kendini göstermektedir. Bu bağlamda mevsimlik tarım işçilerinin barınma ve sosyal ihtiyaçlarını giderme adına çalışmalar yapılabilir.

İlçede bulunan kooperatifler tarım ve hayvancılık alanında aktif olarak çalışmaktadır. Tarımsal üretim faaliyetlerinde bulunan çiftçilerin, kooperatiflerin sözleşmeli tarıma yönlendirilmesi adına çalışmalar yapılabilir. İklim değişikliğine uyum kapsamında, sulama imkanlarının azalması nedeniyle tarımsal üretim planlamasının makro ölçekte gerçekleştirilerek ürün deseninin değişimi ve üretim yöntemlerinin modernizasyonu hakkında çiftçilerin bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi ihtiyacı mevcuttur.

Tarımsal sulamada kuraklığın etkisi son yıllarda etkisini oldukça göstermektedir. Bu bağlamda yer altı su seviyesinin yükseltilmesi adına çalışmalar yapılması önemlidir. Ayrıca tarımsal sulamada kullanılan motorların elektrik giderleri büyük bir maliyet oluşturmaktadır. Tarımsal üretim maliyetlerini azaltma adına yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi faaliyetleri artırılabilir.

2018 yılından itibaren sürekli azalan nüfus ilçeden göçün en belirgin kanıtıdır. İlçe için sorun oluşturan bu durumun önemli sebeplerinden biri olan sosyal tesis eksikliğini gidermek adına çalışmalar yapılabilir. Ayrıca ilçede görevlendirilen kamu görevlilerinin barınma ihtiyacını karşılayacak konut sayısı ihtiyaca göre artırılabilir. Belirtilen bu sorunların çözülmesi yeni evlenen ve ilçede ikamet etmek isteyen genç nüfus içinde önem taşımaktadır. Bu anlamda sosyal tesis ve konut eksikliğinin giderilmesi için çalışmalar yapılabilir. İlçe merkezi ve mahallelerde su sorununun giderilmesi, kanalizasyon altyapısının güçlendirilmesi, ilçede mevcut elektrik ve internet altyapısının iyileştirilmesi adına yatırımlar yapılabilir. Yukarıda yazılan tüm bu sosyal sorunların azaltılması, ilçede nüfusun yaklaşık %20'sini oluşturan 45-54 yaş aralığındaki çiftçi vatandaşlardan oluştuğu düşünüldüğünde tarımda devamlılığın sağlanması ve işgücünün gençleştirilmesi adına önem taşımaktadır.

İlçede profesyonel mezbaha ihtiyacı bulunmaktadır. Bu eksikliğin giderilmesi Balıkesir, Afyon, İstanbul, Polatlı'ya kesim için götürülen hayvanların ilçede kesilmesi, işlenmesi adına önemlidir. Ayrıca mezbaha ihtiyacının giderilmesi ilçede mevcut hayvansal ürünleri paketleme tesisini tamamlayıcı nitelikte olacaktır. Buna ilave olarak üretilen sütlerin işlenmesi ve katma değerli hale getirilmesi adına çalışmalar yapılabilir.

Sakarı-Karacaören ve Bozan vadisi mevkiinde bulunan doğal güzelliklerin turizme kazandırılması adına çalışmalar yapılabilir. Ayrıca ilçenin bir değeri olan Bozan Sucuğu'nun tanıtımının yapılmasına yönelik faaliyetler düzenlenebilir.

KAYNAKÇA

- (2021, 12 20). Yer-Sis: www.yersis.gov.tr adresinden alındı
- Arslan , M., Erdoğan , N., Bingöl , M., & Çelik , N. (2014). Akdeniz Ormanlarının Geleceği: Sürdürülebilir Toplum ve Çevre. Isparta.
- Esgaz Eskişehir Doğalgaz Dağıtım A.Ş. (2020).
- Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü. (2021).
- Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü. (2020).
- Eskişehir Ticaret İl Müdürlüğü. (2020).
- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü. (2020).
- Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş. (2020).
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2021).
- Sosyal Güvenlik Kurumu. (2020). Sigortlı ve İş Yeri İstatistikleri.
- Tarım ve Orman Bakanlığı. (2020).
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2021).
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği. (2021). Sanayi Veritabanı.

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

Ertuğrulgazi Mahallesi Damlalar Sokak No:28 Kat/4
Daire/27-28 Zeno İş Merkezi
Tepebaşı, Eskişehir

Tel: 0 224 211 13 27
Faks: 0 222 231 31 24
E-Posta: eskisehir@bebka.org.tr

Bursa Merkez Ofis

İşiktepe OSB Mahallesi Arıtma Caddesi No:12/1 16215
Nilüfer/Bursa TÜRKİYE

Tel: 0 224 211 13 27
Faks: 0 224 211 13 29
E-Posta: bebka@bebka.org.tr
KEP Adresi: bebka@hs01.kep.tr

 @tcbebka

 /bebka

 /bebka

 /tcbebka

 /tcbebka

bebka.org.tr